

FAKULTNÍ NEMOCNICE KRÁLOVSKÉ VINOHRADY NÁMĚSTEK PRO OŠETŘOVATELSKOU PÉČI

Šrobárova 50, 100 34 Praha 10

Posudek oponenta k bakalářské práci:

POSTAVENÍ SESTRY V ČESKÉ SPOLEČNOSTI

Petra Plašková

IV. ročník kombinovaného bakalářského studia Ošetřovatelství

Posluchačka Petra Plašková předložila k posouzení bakalářskou práci s názvem „Postavení sestry v české společnosti“. V empirické části práce jsou zpracovány výsledky dotazníkového šetření, jehož cílem bylo především zmapovat pohled lékařů a sester na prestiž ošetřovatelského povolání.

Struktura předloženého textu odpovídá základním požadavkům na zpracování bakalářské práce. V úvodních částech autorka stručně popisuje problematiku, kterou se zabývá, zdůvodňuje volbu tématu a osobní vztah k řešenému problému.

V teoretické části práce se autorka věnuje charakteristice povolání sestry, profesionální image sester, rolí sestry a vztahy mezi rolí sestry a rolí lékaře a problematikou vzdělávání a profesionalizace sester v České republice. Ve vztahu ke zvolenému tématu práce je nedostatečným způsobem zpracována kapitola 2.5 „Role sestry“ a vzhledem k empirické části práce také kapitola 2.6 „Vztah role lékař – sestra“ (v textu práce na str. 24 je tato kapitola nazvána jinak než v obsahu bakalářské práce). Bibliografické citace a odkazy na literární a časopisecké zdroje nejsou v souladu s platnou normou (viz např. str. 24, třetí odstavec).

V úvodním textu empirické části autorka uvádí celkem 7 hypotéz. Některé z uvedených hypotéz nemají přímý vztah k řešené problematice „Postavení sestry v české společnosti“ a některé hypotézy se dokonce prolínají. Za naprosto nepřesnou lze označit hypotézu č. 7 „Domnívám se, že lékaři nejsou dobře obeznámeni s kompetencemi sester ukotvenými v zák. č. 96/2004 Sb.“ Zákon č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů, „neukotvuje“ žádné kompetence, ale stanovuje podmínky získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče. V §5, odst. 3 cit. zákona se uvádí: „Za výkon povolání všeobecné sestry se považuje poskytování ošetřovatelské péče. Dále se všeobecná sestra ve spolupráci s lékařem podílí na preventivní, léčebné, diagnostické, rehabilitační, neodkladné nebo dispenzární péči“. Kompetence nelékařských zdravotnických pracovníků jsou uvedeny ve Vyhláše č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků a dále např. v Katalogu prací ve vztahu k platovému zařazení sester atd. atd. Položky v dotaznících vztahující se k této problematice a odpovědi na ně nelze ze shora uvedených důvodů akceptovat.

V empirické části autorka dále charakterizuje metodu výzkumu. Postrádám bližší informace o konstrukci dotazníku. Některé otázky v dotazníku jsou nevhodné, emotivní a předjímající odpovědi respondentů. Například otázka číslo 10.

V další části práce autorka charakterizuje vzorek respondentů dotazníkového šetření a na str. 31 uvádí, že „z důvodu zvýšení objektivity zahrnuje sestry i lékaře“. V této souvislosti odkazují na předchozí část tohoto posudku a zároveň upozorňují, že šetření prováděné pouze u těchto dvou profesních skupin nevytváří ani základní obraz o postavení sestry v české společnosti, kterému měla být, podle zadání, práce věnována. Graf č. 3 na str. 46 charakterizuje vzorek sester podle typu zdravotnického zařízení, ve kterém pracují. Zde autorka uvádí, že v jiných zdravotnických zařízeních pracovalo celkem 66 respondentek, tj. 53% z celkového počtu dotazovaných. Vzhledem k tomu, že jde o poměrně velkou skupinu respondentů, postrádám na tomto místě nějaké bližší upřesnění. To nalézám až na str. 56, v tabulce č. 4. Konstrukce této položky v dotazníku není ideální. Autorka v této otázce směšuje typy zdravotnických zařízení podle zřizovatele a podle formy jejich hospodaření, přičemž ani v jednom z těchto pohledů nepředkládá vyčerpávající výčet možností, na které by dotazovaní mohli odpovědět. U položky č. 5 postrádám uvedení průměrné doby praxe ve zdravotnictví zvláště, když autorka u respondentů zjišťovala numerický údaj (viz dotazník).

Výsledky šetření jsou předkládány v grafech a v tabelárních přehledech, které jsou doplněny stručným komentářem. V tabelárních přehledech je uvedena pouze absolutní četnost, nikoliv relativní četnost a to ani k počtu respondentů, kteří na uvedenou otázku odpověděli.

Kapitola č. IV. je věnována diskusi. Autorka diskutuje výsledky šetření u obou souborů dotazovaných. Diskuse není doplněna o aktuální postřehy z vlastního šetření. Autorka neporovnává výsledky vlastního šetření s výsledky předchozích relevantních výzkumů, neporovnává a nehodnotí rozdílnost odpovědí v jednotlivých subsouborech dotazovaných, tj. nepředkládá informace o četnosti odpovědí např. podle věkových skupin, délky praxe dotazovaných apod. Diskuse, tak jak je uvedena, je pouhým shrnutím výsledků dotazníkového šetření.

Závěr práce je uveden na str. 71 – 72. Autorka se zde vrací ke svým hypotézám a konfrontuje je se zjištěnými výsledky z dotazníkového šetření u obou souborů dotazovaných. V závěru práce autorka neinformuje o hlavních přínosech svých zjištění.

Ke zpracování práce autorka použila celkem 20 literárních, časopiseckých a elektronických zdrojů informací, ke kterým nemám zásadních připomínek. Pouze si dovoluji poznamenat, že by bylo vhodnější některá cizí slova vysvětlit podle tištěného slovníku cizích slov (např. Akademický slovník cizích slov), než z internetových vyhledávačů. Kvalita příloh je standardní a odpovídá požadavkům na zpracování bakalářské práce.

Bakalářskou práci posluchačky Petry Plaškové nelze hodnotit výborně, neboť koncepce jejího zpracování a její výsledky neodpovídají zadanému tématu, tj. „Postavení sestry v české společnosti“, ale je spíše textem, který se snaží hodnotit prestiž ošetrovatelské profese očima sester a očima lékařů. Přesto práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit známkou

d o b ř e .

Při obhajobě bakalářské práce doporučuji diskutovat tato témata:

- 1) Co vytváří prestiž povolání?
- 2) Co mohou sestry udělat pro zlepšení prestiže ošetrovatelské profese v ČR?
- 3) Může zlepšit postavení sester v české společnosti jedna silná profesní organizace nebo komora s povinným členstvím?

V Praze, dne 26. května 2006

FAKULTNÍ NEMOCNICE
KRÁLOVSKÉ VINOHRADY
ŠROBÁROVA 50, 100 34 PRAHA 10
Mgr. Daniel JIRKOVSKÝ
NÁMĚSTEK PRO OŠETROVATELSKOU PÉČI